

Zmiana klimatu staje się coraz poważniejszym wyzwaniem dla bezpieczeństwa narodowego – wynika z najnowszego raportu Koalicji Klimatycznej, opublikowanego z okazji Światowego Dnia Ochrony Środowiska. Autorzy raportu „Wpływ zmiany klimatu na bezpieczeństwo narodowe Polski” ostrzegają, że tradycyjne podejście do kwestii bezpieczeństwa przestaje być wystarczające w obliczu postępujących zmian klimatycznych.

Eksperti wskazują, że klimat nie jest już jedynie kwestią środowiskową, ale staje się kluczowym czynnikiem wpływającym na stabilność państwa, zdrowie obywateli, bezpieczeństwo energetyczne i żywnościowe, a także spójność społeczną.

Klimat jako zagrożenie strategiczne

Jak wynika z wyżej wspomnianego raportu tradycyjne postrzeganie bezpieczeństwa narodowego nie jest już wystarczające. Dlaczego? Bo zmiana klimatu nie jest już odległą wizją, ale realnym zagrożeniem, które wpływa na każdy aspekt funkcjonowania państwa i społeczeństwa.

Według współautora raportu, prof. Zbigniewa Karaczuna z SGGW, bezpieczeństwo państwa wymaga zdolności do szybkiej identyfikacji nowych zagrożeń i podejmowania adekwatnych działań prewencyjnych - *Bezpieczeństwo Państwa zależy od tego, czy jego służby są w stanie odpowiednio wcześniej zidentyfikować zagrożenia, jakie przed nim stoją i adekwatnie do nich podjąć działania zapobiegawcze i zwiększające odporność na ryzyko negatywnych oddziaływań.*

Skutki zmian klimatycznych zagrażają obywatelom

Raport wskazuje szereg bezpośrednich i pośrednich zagrożeń, jakie zmiana klimatu niesie dla Polski. Wśród nich znajdują się m.in.:

- susze, pożary, powodzie i fale upałów,
- wzrost zachorowań na choroby przenoszone przez kleszcze i pojawienie się nowych wirusów,
- zagrożenie bezpieczeństwa żywnościowego z powodu nieurodzajów,
- uszkodzenia infrastruktury i zakłócenia dostaw energii,
- ograniczenia w transporcie i przemieszczaniu się,
- straty gospodarcze – sięgające średnio 6 mld zł rocznie w latach 2001–2019.

Prognozy Polskiej Izby Ubezpieczeń są równie niepokojące – według nich zmiany klimatu mogą do 2050 roku obniżyć polski PKB nawet o 10%.

Polska nieprzygotowana na klimatyczne kryzysy

- *Polska jest niemal zupełnie bezbronna wobec negatywnych oddziaływań powodowanych przez zmianę klimatu z powodu ich wieloletniego lekceważenia* – alarmuje prof. Karaczun. W jego ocenie brakuje odpowiednich służb, procedur, a także przygotowania na poziomie zdrowia publicznego i bezpieczeństwa żywnościowego.

Koalicja Klimatyczna liczy, że raport stanie się „dzwonkiem alarmowym” dla władz, które dotychczas zaniedbywały tę sferę bezpieczeństwa.

Deinformacja klimatyczna jako element wojny hybrydowej

Raport zwraca również uwagę na rosnące zagrożenie ze strony dezinformacji klimatycznej, wykorzystywanej przez Rosję w działaniach destabilizujących.

– Zjawisko dezinformacji klimatycznej nie jest marginalnym problemem, lecz strategicznym zagrożeniem dla państwowego bezpieczeństwa, szczególnie w kontekście rosnącej polaryzacji społecznej – podkreśla Anna Siewiorek z Fundacji Climate&Strategy.

Jej zdaniem manipulowanie informacjami klimatycznymi spowalnia wdrażanie niezbędnych polityk i utrudnia społeczne zrozumienie skali zagrożenia.

Czas na działania – konkretne rekomendacje

Koalicja Klimatyczna nie ogranicza się do diagnozy – proponuje szereg rozwiązań dla administracji publicznej. Wśród rekomendacji znalazły się działania w zakresie:

- przygotowania służby zdrowia na nowe wyzwania,
- ochrony infrastruktury przed ekstremalnymi zjawiskami pogodowymi,
- przeciwdziałania dezinformacji,
- zwiększenia efektywności energetycznej i rozwoju transportu niskoemisyjnego,
- ochrony błękitno-zielonej infrastruktury w miastach.

– Najlepsze są działania jednocześnie łagodzące nasz wpływ na klimat i dostosowujące gospodarkę do już zachodzących zmian, takie jak poprawa efektywności energetycznej budynków czy rozwój kolei. Mamy już potrzebne rozwiązania. Wystarczy przestać chować głowy w piasek i zabrać się do pracy – podsumowuje Urszula Stefanowicz z Polskiego Klubu Ekologicznego.

Polska musi działać – teraz

Koalicja Klimatyczna apeluje do rządu o natychmiastowe uwzględnienie zagrożeń klimatycznych w Strategii Bezpieczeństwa Narodowego. Eksperti podkreślają, że tylko jednoczesne działania na rzecz ograniczenia emisji i zwiększenia odporności państwa mogą zagwarantować bezpieczeństwo i jakość życia obywateli w obliczu zmieniającego się klimatu.

Pełny raport dostępny jest na stronie Koalicji Klimatycznej: koalicjaklimatyczna.org

Źródło: Koalicja Klimatyczna